

Lasten päivähoito ja varhaiskasvatus

LASTEN PÄIVÄHOITOMAKSUJEN PERUSTEET (laajempi versio)

Päivähoidon toimintakausi

Toimintakausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Hoitopäivän pituus

Päivähoitoa järjestetään osapäivä- ja kokopäivähoitona. Kokopäivähoitossa lapsen hoitoaika saa yleensä jatkua yhtäjaksoisesti enintään 10 tuntia vuorokaudessa ja osapäivähoitossa 5 tuntia. (Asetus lasten päivähoitosta 16.3.1973/239).

Yli 10 tuntia kestävä hoitopäivä luetaan vähintään kahdeksi hoitopäiväksi. Hoitopäivän pituus määräytyy huoltajan tai huoltajien työaikojen mukaan.

Perhe valitsee lapselleen joko osapäivähoidon tai kokopäivähoidon. Toimintakauden aikana muutos voidaan tehdä, mikäli se koskee vähintään kahta peräkkäistä kuukautta.

Kunta voi määritellä lapsen hoitopäivän pituuden ja hoitopäivien määrän tilanteissa, joissa hoidontarve ei johdu vanhemman työssäolosta tai opiskelusta. Tällöin kokopäivähoito on enintään klo 9-15 ja tai osapäivähoito klo 8-12 enintään 10 päivää kuukaudessa.

Hoitopäivien määrä

Perhe määrittelee lapsen kuukausittaisen hoitopäivien määrän. Toimintakauden aikana hoitopäivien määrän voi muuttaa, mikäli se koskee vähintään kahta peräkkäistä kuukautta.

Normaali vuosiloma, koulujen syys-, joului- ja hiihtoloma tai muu poissaolo (esim. omaehtoinen palkaton vapaa) työstä ei vaikuta alentavasti hoitopäivien määrään eikä päivähoitomaksuun. Muutoksen perusteena voi olla esim. lomautus. Muutos astuu voimaan ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta.

Valintamahdollisuudet ovat

- enintään 5 hoitopäivää/kk
- enintään 10 hoitopäivää/kk
- enintään 15 hoitopäivää/kk tai
- 16 pv ->

Hoitopäivien ja hoitoaikojen varaus

Perhe ilmoittaa kirjallisesti hoitopaikkaan hoidonvarauslistalla lapsen hoidontarpeen kunnan käytännön mukaan. Hoidonvarauslistoja saa hoitopaikasta tai voi tulostaa kunnan kotisivuilta. Lapsen sairastuminen ei siirrä varauksia.

Vuorohoito

Lapselle voidaan tarjota päivähoiton lisäksi vuorohoitoa kunnan linjausten mukaisesti. Hoitoajan pituus määräytyy huoltajan tai huoltajien työaikojen mukaan. Yli 10 tuntia kestävä yhtämittäinen hoitoaika luetaan vähintään kahdeksi hoitopäiväksi.

Päivähoitomaksu

Perheen jokaiselle päivähoitossa olevalle lapselle määritellään päivähoitomaksu.

enintään 5 pv	25 %	
enintään 10 pv	50 %	
enintään 15 pv	75 %	
16 pv ->	100 %	koko kuukauden maksusta

Perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan aina nuorin päivähoitopalveluja käyttävä lapsi. Kokopäivähoidosta perittävän maksun enimmäismäärä nuorimmasta hoidossa olevasta lapsesta on 254 euroa kuukaudessa. Toisesta päivähoitossa olevasta lapsesta peritään sama maksu kuin ensimmäisestä lapsesta kuitenkin siten, että perittävän maksun enimmäismäärä on 229 euroa kuukaudessa. Jokaisesta seuraavasta lapsesta määrättävä kuukausimaksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Osapäivähoito on enintään 5 tuntia ja hoitomaksu on 60 % kokopäivähoidon maksusta. Mikäli 5 tuntia ylittyy satunnaisesti, peritään tällaisesta päivästä kuukausimaksun lisäksi tilapäishoidon maksu 8,50 euroa/päivä.

Mikäli kuukauden sovitut hoitopäivät ylittyvät, ylittäviltä hoitopäiviltä peritään lisäksi tilapäishoidon maksu. Tilapäisen hoidon maksut ovat 8,50 euroa/päivä (enintään 5 tuntia) ja 15 euroa/päivä (5-10 tuntia).

Päivähoitomaksu laskutetaan kuukausittain jälkikäteen. Perheelle lähetetään kuukausittain yksi lasku. Maksamattoman laskun perimisen hoitaa perintätoimisto. Hirvensalmen, Suomenniemen ja Mäntyharjun kunnissa maksamattomista laskuista lähetetään yksi muistutus, jonka jälkeen edelleen suorittamatta olevat maksut lähetetään perittäväksi perintätoimiston kautta.

Päivähoitomaksu peritään enintään 11 kuukaudelta/toimintakausi. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellyttäen, että lapsen hoitosuhde on jatkunut keskeytymättä edellisestä elokuusta lähtien.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta on vahvistettu 6.6.2008. Laki tuli voimaan 1.8.2008. Indeksitarkistuksista on annettu sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ilmoitus 26.11.2009.

Lasten päivähoitokustannukset muuttuivat 1.8.2008 alkaen. Indeksikorotus astui voimaan 1.8.2010. Kuukausimaksu määräytyy perheeseen mukaan maksuprosenttina vähimmäistuloajan ylittävistä kuukausituloista. Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Jos lapsi on päivähoitossa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja lapsi on poissa päivähoitosta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten hoitopäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Ylin päivähoitokustannus on 254 euroa ja alin perittävä maksu on 23 euroa. Saman perheen toisen päivähoitossa olevan lapsen korkein perittävä maksu on 229 euroa kuukaudessa. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen toisen tai useamman lapsen maksua,

käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokopäivähoidon maksua. Kunta voi määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja, euroa kuukaudessa	Korkein maksuprosentti	Vähimmäisbruttotulo korkeimmalle maksulle
2	1 198	11,5	< 3407 e
3	1 477	9,4	< 4180 e
4	1 754	7,9	< 4970 e
5	1 871	7,9	< 5088 e
6	1 988	7,9	< 5205 e

Laskuohje: (bruttotulot – tuloraja) x maksuprosentti = hoitomaksu

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, nostetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 117 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Osa-aikaisesta hoidosta peritään kunnan päättämin perustein hoitoaikaan suhteutettu kokopäivähoidon maksua alempi maksu. Tilapäisesti annettavasta päivähoidosta voidaan edelleen määrätä kunnan päättämä maksu. Päivähoidon maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain ([628/1998](#)) mukainen maksuton esiopetus. ([23.12.1999/1292](#))

Jos lapsen päivähoito alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään hoitopäivien lukumäärän mukaan kuukausimaksua alhaisempana.

Laissa säädetyt päivähoitomaksut ovat enimmäismääriä. Päivähoitomaksujen enimmäismaksun korottamisesta tulee kunnassa tehdä päätös. Lisäksi tehdään asiakaskohtaiset päätökset.

Päivähoitomaksun määräämisen perusteena olevat tulot

Perheen tulee toimittaa kunnasta saatava tuloksetuloslomake liitteineen kuukauden sisällä hoidon aloittamisesta. Jos tuloksetuloslomake ja/tai liitteet on toimittamatta, kunta perii korkeimman maksun. Toimitetun tuloksettyksen jälkeen uusi päätös astuu voimaan seuraavan kuukauden alusta. Jos maksupäätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Päätettäessä lasten päivähoidosta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on

metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen. ([7.12.2007/1217](#))

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisuuksista annetun lain ([570/2007](#)) mukaisista etuuksista, kansaneläkelain ([568/2007](#)) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain ([566/2005](#)) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoimapaikasta annetun lain ([1295/2002](#)) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. ([11.5.2007/585](#))

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Päivähoitomaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734, 10 a § ([20.12.1996/1134](#)))

Tulojen muuttuminen ja päivähoitomaksun tarkistaminen

Perheen on ilmoitettava tuloissa tapahtuvat muutokset. Päivähoitomaksu tarkistetaan, mikäli perheen tulot muuttuvat olennaisesti, maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai hoidon tarve muuttuu tai voimassa olevat säädökset/päätökset muuttuvat.

Tilapäinen hoito

Kunta voi tarjota perheille tilapäistä päivähoitoa joko osa- tai kokopäiväisenä mikäli on tilaa. Kyseessä ei ole avoin varhaiskasvatustoiminta. Tällöin perheillä ei ole tarvetta jatkuvaan kunnalliseen lasten päivähoitoon. Perheelle tehdään sijoituspäätös. Lasten kotihoitotuki päättyy.

Tilapäisen hoidon maksut ovat 8,50 euroa/päivä (enintään 5 tuntia) ja 15 euroa/päivä (yli 5 tuntia). Ulkopaikkakuntalaiselta perittävät päivähoitomaksut ovat samat.

Esiopetuksessa olevan päivähoito

Lasten päivähoitoa voivat saada lapset, jotka vielä eivät ole oppivelvollisuusikäisiä (Laki lasten päivähoitosta 19.1.1973/36, 2 §) Päivähoitoa järjestettäessä tulee huolehtia, että päivähoitossa olevilla lapsilla on mahdollisuus osallistua 1 a §:n mukaiseen esiopetukseen. (Laki lasten päivähoitosta 19.1.1973/36, 11 b § ([23.12.1999/1290](#))) Päivähoidon maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain ([628/1998](#)) mukainen maksuton esiopetus. ([23.12.1999/1292](#))

Esiopetus on maksutonta. Esiopetusta täydentävä yli 5 tunnin päivähoito on kokopäivähoitoa. Enintään 5 tunnin osapäivähoitosta peritään 60 % kokopäivähoitomaksusta. Oikeus täydentävään päivähoitoon on tilanteissa, joissa molemmat vanhemmat ovat työssä tai opiskelevat. Koulujen loma-aikoina ja kesäkuusta elokuuhun esiopetuksen alkuun peritään kokopäivämaksu, mikäli lapsi tarvitsee yli 5 tunnin kokopäivähoitoa. Mikäli kunnassa ei järjestetä esiopetusta jokaisena koulupäivänä, maksu peritään sekä osapäivähoidon että kokopäivähoidon mukaan.

Hoitopaikan irtisanominen

Päivähoitopaikka tulee irtisanoa hoitopaikkaan kirjallisesti. Sähköpostiviesti katsotaan kirjalliseksi ilmoitukseksi. Hoitopaikkaa ei voi sanoa irti taannehtivasti.

Poikkeukset kuukausimaksuun

Lasten poissaoloista ei pääsääntöisesti maksua hyvitetä eli perhe maksaa kuukausimaksun päivähoitopaikasta, poikkeuksena:

Jos lapsi on sairaana kaikki kalenterikuukauden päivät, kuukausi on maksuton.

Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa vähintään 11 päivää kalenterikuukauden aikana, peritään maksuna puolet määritetystä kuukausimaksusta.

Jos lapselle on sovittu enintään 10 päivää/kk, ja hän on sairaana niistä 6 päivää, maksu ei muutu.

Jos lapsi on muusta syystä poissa päivähoidosta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Jos hoito alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, peritään tulojen mukainen kuukausimaksu suhteutettuna hoitopäivien lukumäärällä.

Jos lapsen hoitopäivä kestää yli 10 tuntia/vrk, hoitomaksu peritään vähintään kahdelta hoitopäivältä.

Jos perhepäivähoitajalla on työstä poissaolo ja perhe järjestää itse lapsen hoidon, hyvitetään se hoitomaksussa. Kuukausimaksu : sovittu hoitopäivien määrä = päivämaksu. Perheen vuosilomien ja muiden vapaapäivien aikana hyvitystä ei suoriteta, koska ei ole todellista hoidontarvetta. Maksua ei myöskään hyvitetä, jos perhe ei ota vastaan kunnan järjestämää varahoitoa.

Esimerkki: Perhe 1 on ilmoittanut etukäteen lapsensa hoitopäivät hoidonvarauslistalla. Perhepäivähoitaja pitää tasausvapaan tämän lapsen ennalta ilmoitettuna vapaapäivänä ja muut perheet järjestävät varahoidon itse. Tässä tapauksessa muille perheille hyvitetään päivämaksu ja perheelle 1 ei.

Erityistilanteissa esim. koko henkilökunnan koulutuspäivien aikana tms. syyn takia, voidaan hyvitys myöntää, jos lapsen hoidontarve on välttämätön ja vanhemmat järjestävät itse hoidon.

Kesälomakuukausina kesä-elokuussa (1.6.-31.8.) päivähoidon laskutus tapahtuu kuukausittaisen varauksen mukaan. Mikäli päivähoitoa ei tarvita kesäkuussa, ei myöskään sitä laskuteta. Perheen tulee varata kesäajan hoitopäivät kunnasta tulevalle varauslomakkeella määräaikaan mennessä. Päivämaksun jakajana käytetään 20 eli esim. koko päivähoidon maksu 254 euroa : 20 = 12,70 euroa/hoitopäivä.

Nämä perusteet on hyväksytty kunnan perusturvalautakunnassa 25.5.2011 § 25 ja otetaan käyttöön 1.8.2011.